

Gedempte Raamgracht

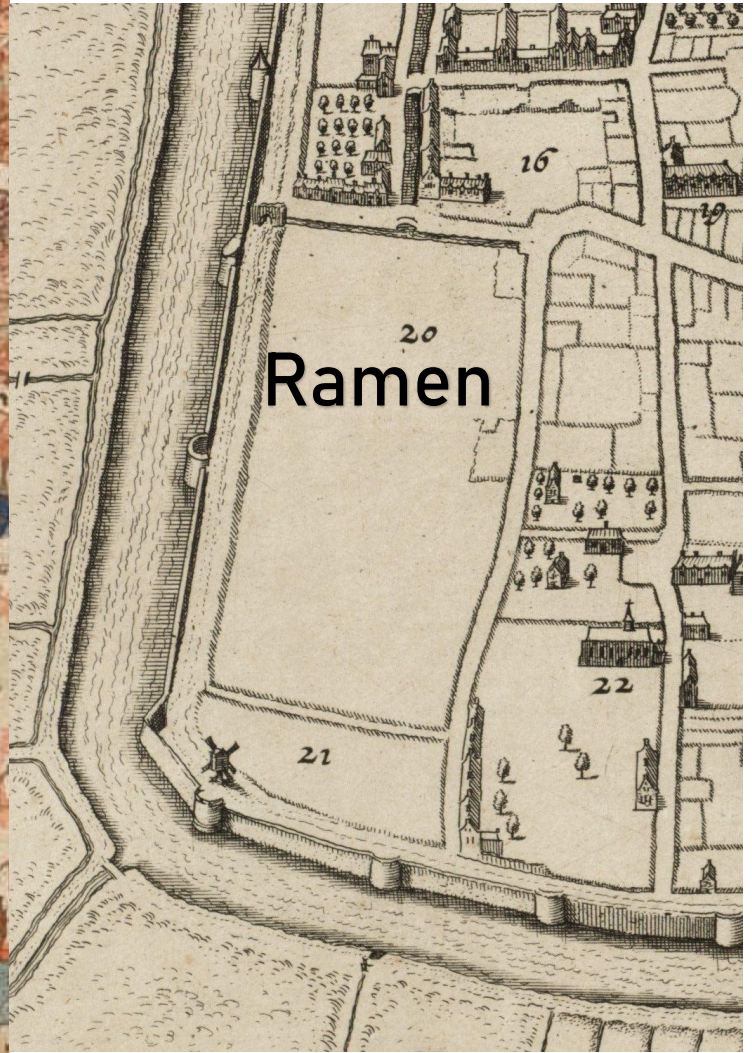
Locatie: gedempte gracht lopend van de overgang Keizerstraat / Barrevoetstraat naar de Raamvest

Bij onderstaande kaartfragmenten ligt het noorden steeds boven. Op deze kaartfragmenten zijn de opkomst, bloei en verval van de wijk duidelijk te zien. Ook is te zien wat een grote plaats de Ramen in de wijk ingenomen hebben. Aanvankelijk lagen de Ramen binnen de stadsmuren. Door de enorme bevolkingsgroei in de 17^e eeuw moest elke vierkante meter binnen de muren benut worden voor woningbouw. Zodoende zijn begin 17^e eeuw de Ramen naar de buitenkant van de stad verplaatst en is er een aparte poort, de zogenaamde Raampoort, aangelegd om er makkelijk bij te kunnen komen. Zie onderstaand zeventiende-eeuws kaartfragment. Het begin 19^e-eeuwse kaartfragment laat een enorme neergang van de wijk zien. De buiten de muren gelegen Ramen waren toen ook verdwenen.

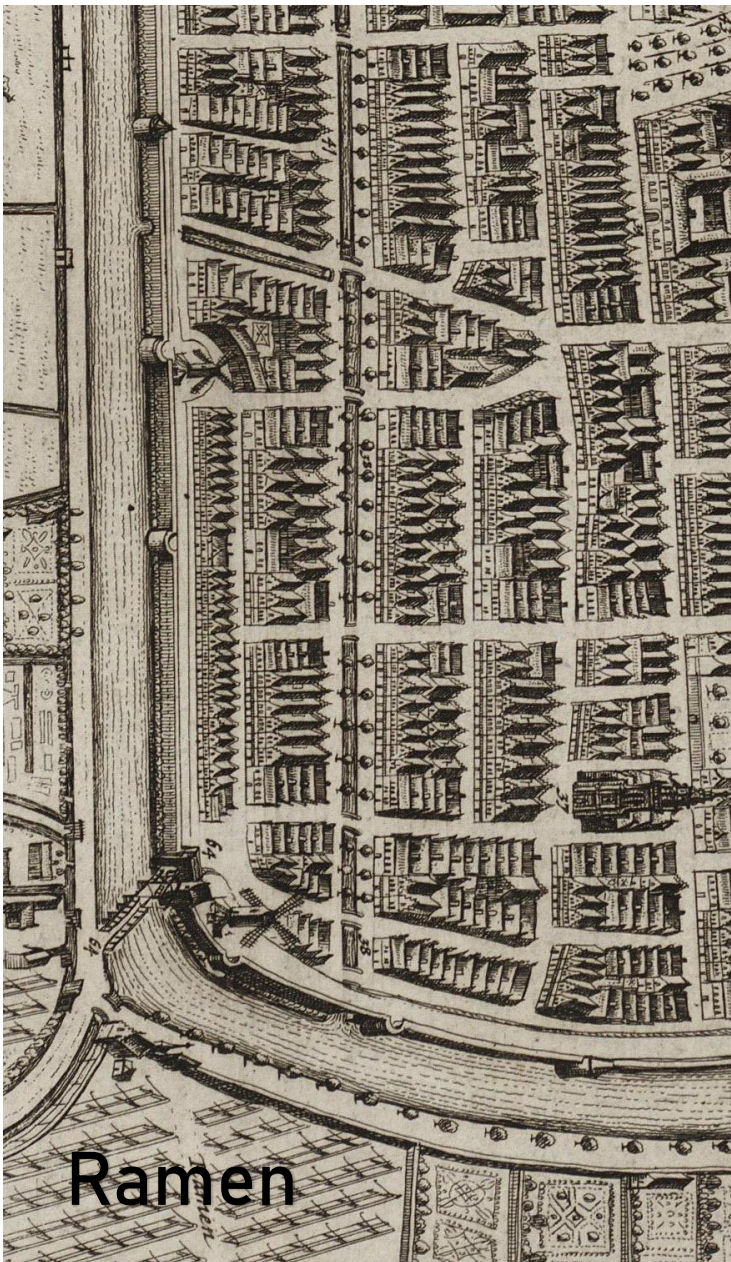
Deze hoek van de stad was een echte textielwijk. De Ramen waren dan ook van groot belang voor deze textielindustrie. De Ramen zijn houten constructies bestaande uit staande lange palen, verbonden door dwarspalen en voorzien van haken. Hier spanden de wevers hun natte laken op en door middel van een windas kon men ze tot de juiste maat oprekken en spannen om zo te laten drogen. Zo waren bobbels er ook uit.

NL-HlmNHA_560_002423 ; J. van Deventer ; ca. 1560; Kaart van Haarlem, Uitsnede Ramen

NL-HlmNHA_51000373_XL ; Th. Thomasz. ; ca. 1578 ; Uitsnede Ramen

Ramen

NL-HlmNHA_560_000796_G ; P. Wils ; 1646 ; Uitsnede Ramen

NL-HlmNHA_51000390-4_G ; W.C. van Baarsel en F.J. Nautz ; ±1829 Uitsnede Ramen.

NLHlmNHA_53000172_G ; H. Wybrand; 1802; Gezicht richting west. Nu Gedempte Raamgracht met gezicht richting west in Korte Wolstraat

DSC_00016938 ; AV ; 24-9-2018 ;Vergelijkbare situatie als op afbeelding links

NLHlmNHA_53000174_K ; H. Wybrand; 1810; Gezicht richting west
Vanaf hetzelfde standpunt als afbeelding hier boven

DSC_8851 ; AV ; 28-8-2017 ; Close up van het directe gebied rond
molen De Hoop op de afbeelding links. Gezicht richting noordwest
vanaf het westelijke uiteinde van de Korte Wolstraat

NL-HlmNHA_54002426 ; ? ; 1860; Zicht richting oost op Nieuwe Raam-
straat en Nieuwe Kerk

DSC_00016935 ; AV ; 24-9-2018 ; Vergelijkbare situatie als foto
links. Door andere lens komen de verhoudingen anders over

NL-HlmNHA_54000380_01 ; ? ; 1860; Zicht richting noord over de
Raamgracht even ten zuiden van de Nieuwe Raamstraat

DSC_00016937 ; AV ; 24-9-2018 ; Vergelijkbare situatie als foto
links. De foto links is op een veel hoger standpunt genomen,
mogelijk vanaf de stadsmuur?

De naam Gedempte Raamgracht dateert uit 1861. Al in 1471 komt een Raamgracht (Ramengraft) voor, maar dat moet het grachtje zijn, dat de Oude Doelen van de Ramen afscheidde. Dat heet nu Gedempte Voldersgracht. Pas in de 17^e eeuw is dit grachtje tot de Raamsingel doorgetrokken met

de naam Raamgracht. De Raamgracht is tezamen met de Voldersgracht en Zijdgracht (nu Sophiaplein) in 1861 gedempt. Het geheel werd voorzien van riolen en een aantal waterpompen voor schoon drinkwater. Onder het Sophiaplein kwam vanuit de singel een gemetselde waterbuis met twee door ijzeren luiken gedekte putten tot op het midden van de gedempte Raam-en Voldersgracht om te dienen als voorziening van bluswater bij brand. Bovenstaande oude afbeeldingen geven een goed beeld van het ernstige verval van de wijk in de 19^e eeuw.

Bibliografie kort

(Allan, 1973, herdruk van boek uit 1874) (Kurtz, et al., 1999)

Bibliografie uitgebreid

Allan, F. 1973, herdruk van boek uit 1874. *Geschiedenis en beschrijving van Haarlem van de vroegste tijden tot op onze dagen, Eerste deel.* Haarlem : Boekhandel H. Coebergh, 1973, herdruk van boek uit 1874. Vol. Eerste deel.

Kurtz, G.H. en Temmink, J.J. 1999. *De straat waarin wij wonen.* Haarlem : Schuyt & Co, 1999. ISBN 90 6097 454 9.